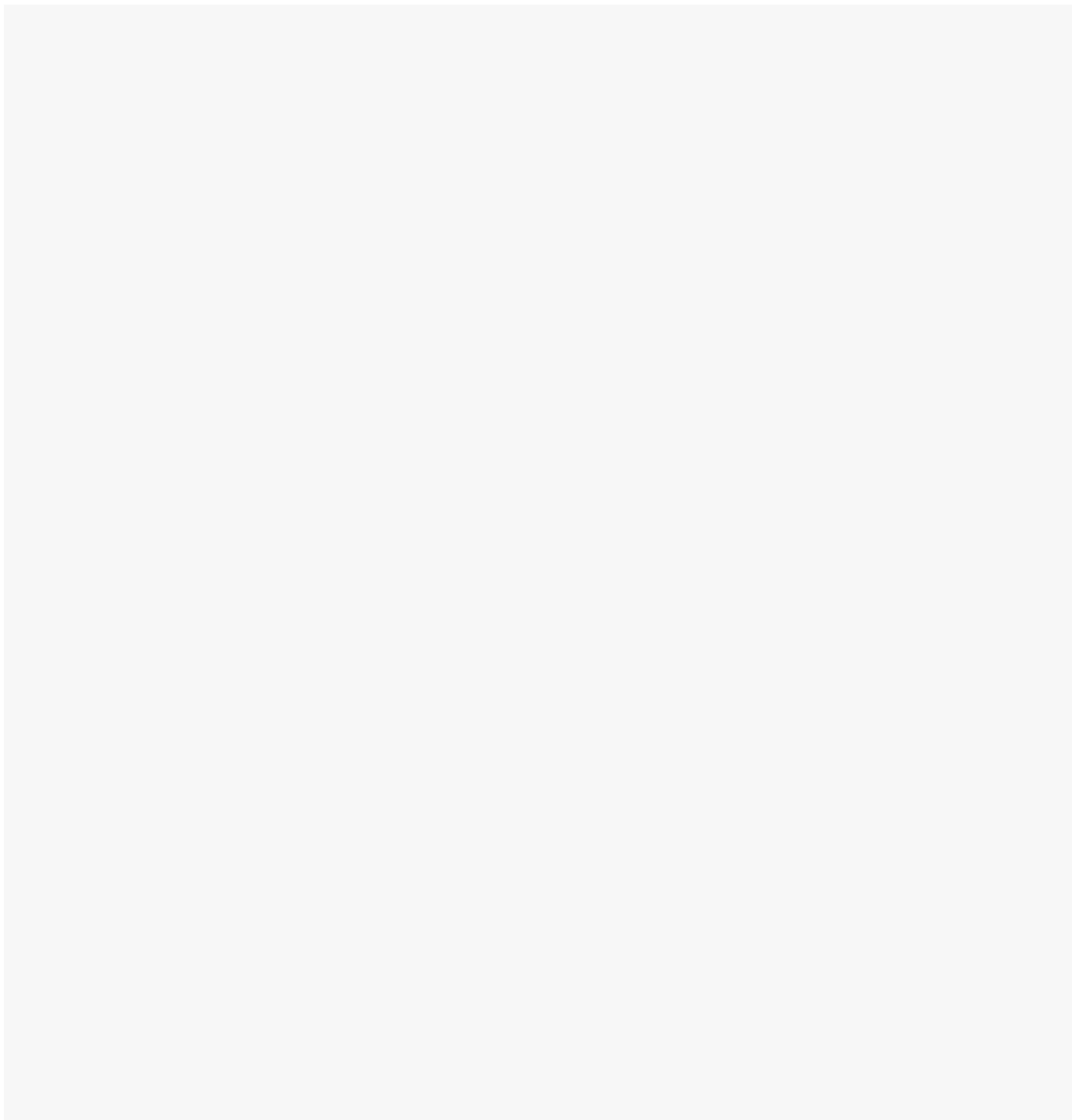

Markéta Šichtařová: Bambiliony pro manažery ČEZu

2. června 2022 v ČR, Ekonom & Byz, Hlavní, Komentáře, Politika & Lid. práva

Velikost textu:

Stáhnout PDF

ČESKO: Veřejné mínění v poslední době rozčísla zpráva lehce bulvárního typu, že členové představenstva ČEZu si mezi sebe rozdělí téměř 135 milionů korun na základě hospodářských výsledků loňského roku.

Ach jak chytlavá zprávička pro novináře lačné cizího neštěstí, nevěry slavných a závisti nezaměstnaných. Ach jak chytlavá zprávička pro čtenáře bulváru, kteří se po šichtě mohou konečně nad svým večerním lahváčem nad něčím spravedlivě rozčítit! Ani bych si v zaujetí nad dnešním vývojem kurzu koruny, výnosů státních dluhopisů a revize HDP oné třaskavé zprávičky nevšimla, kdyby mě neprobral dotaz, který mi přistál v emailu od jednoho novináře:

„Je to morální, když šéfové ČEZu si rozdávají miliony a obyčejní lidé nemají pomalu na rohlíky? A také vás to rozčítlo?“

Naléhavý a pobouřený tón onoho dotazu mě přiměl k vytržení od kurzu koruny, výnosů státních dluhopisů i revize HDP a donutil k zamyšlení. Rozčítlo mě to...? Je to morální...?

Zpytuji upřímně své emoce – a nějak docházím k názoru, že je mi to celkem buřt. **Členové představenstva ČEZu si mezi sebe rozdělí téměř 135 milionů korun na základě starých a dávno podepsaných manažerských smluv.** Hm. Asi s tím nějak umím žít. A jestli je to morální...?

To je vám těžká věc, tahle morálka. Co je to vlastně morálka? Je to cosi jako „správné chování ve společnosti“. Různé společnosti v různých dějinných dobách mají různé pojetí morálky. Ale bez ohledu na aktuální doktrínu, která vládne světu, existuje něco jako „přirozená morálka“. Podobně jako stát může schválit miliony bizarních zákonů, ale navzdory všemu bizáru bude vždy existovat přirozené právo nadřazené jakémukoliv zákonu: Jako například právo na život.

Německý fašismus měl jistě jiné pojetí „morálky“ než kubánský socialismus, a ten zase jiné než putinovské Rusko, nebo dnešní Česko. A přestože každý z těch systémů, společností a režimůrazil jiné pojetí toho, co je „správné“, nad vším existuje přirozená etika nezávislá na režimu, politických stranách a náladě davu. A tahle přirozená etika mi dává zajímavou odpověď.

Lidé nejsou stejní a každý si zaslouží jiný příjem – žijeme-li ve svobodné, kapitalistické společnosti, v níž si každý může vydělat peníze podle svých individuálních schopností. Taková společnost existovala možná kdysi při osídlování Ameriky nebo při osídlování Austrálie. Ale mám podezření hraničící s jistotou, že tak jako každý organismus stárne a postupně degeneruje, tak také každá společnost a stát postupně stárnou a degenerují a od absolutní svobody se vzdalují, dokud se nezačne zase od nuly.

Dneska u nás už rozhodně kapitalismus nemáme. Kapitalismus je totiž systém, v němž jsou výrobní prostředky v soukromém vlastnictví a používány v tržní ekonomice za účelem dosažení zisku. My však máme výrobní prostředky vlastněné stále více státem, zhruba pětina pracovní síly je placená státem, na daních a dalších příjmech stát v roce 2021 vybral 34,9 % celého HDP a tyto podíly v čase stále bobtnají. Máme polosocialismus, a to číselně doložený, emoce stranou.

Proč máme polosocialismus? Protože snílkové věřící pohádkám si myslí, že socialismus zajistí spravedlivější život a funkčnější ekonomiku. Věří, že je nutno pomoci chudým z peněz bohatých, a socialismus, v němž nikdo nesmí vyčnívat a všichni si v něm budeme tak nějak rovni, nám to zajistí. A tak jsme vytvořili ČEZ, polostátní – polosoukromý monopol na výrobu energie, aby nikdo nemohl chudnout kvůli drahé energii.

Jak už to ale bývá, soudruzi ve svých úvahách zase udělali malou chyбку. Tak třeba je nenapadlo, že když v Evropě v rámci tohoto našeho polosocialismu befelem zrušíme tepelné elektrárny a jaderné elektrárny a spalovací motory a ruský plyn a ruskou ropu, ona nám ta naše energie zdraží, ne že ne, ČEZ – nečez. (Anebo je to možná napadlo, aby jim to bylo jedno.) A hlavně tak nějak zapomněli nahlas zmínit, že každý socialismus vždy a nevyhnutelně produkuje davy chudých, kteří pořád víc chudnou, a pár politických elit napojených na stát, které pořád bohatnou. Tohle už morální není. To není bohatnutí manažerů soukromého podniku, který má poctivý zisk. Tohle je polostátní paskvil, který platí státní zaměstnance z daní.

Je mi celkem jedno, kolik bambilionů inflačních korun dostane představenstvo jakéhokoli státního a polostátního podniku – protože jsem se již vnitřně zcela rozešla s oním systémem přidělováním inflační koruny těm, kdo jsou se systémem konformní a kolaborují s ním. Koneckonců manažerské smlouvy jsou řádně podepsané. Ale ti, kdo uvěřili pohádkám o rovnosti, mají problém. Budou se muset nějak srovnat s překvápem, že se to zase nepovedlo, že v polosocialismu jsou si „kupodivu“ někteří tak nějak rovnější a že to, co mělo přinést rovnost, zase znovu přineslo jen větší rozdíly. **Že odměny manažerů polostátního podniku jsou naprosto logickým důsledkem faktu, že jsme si vytvořili polostátní monopol.**